

→ Kodeks Dobrej Współpracy

szkół i organizacji
społecznych

włącz
szkołę!

 fundacja
pole
dialogu

 ceo
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Nor.Sensus
MEDIAFORUM

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**

Włącz szkołę! Kodeks Dobrej Współpracy szkół i organizacji społecznych

OPRACOWANIE: Agnieszka Pędzich

KONSULTACJA MERYTORYCZNA: Anna Barabasz,
Katarzyna Czczcott-Łukasik, Zofia Grudzińska, Piotr Kaliszek,
Kacper Kaźmierczak, Agata Kobylińska, Małgorzata Targosz,
Magdalena Markowicz, Michał Romanowski, Jan Stawicki,
Anna Strzałkowska, Mateusz Wojcieszak

REDAKCJA: Olga Ślifirska

SKŁAD: Mira Larysz

Projekt realizowany z dotacji programu
Aktywni Obywatele — Fundusz Krajowy
finansowanego przez Islandię,
Liechtenstein i Norwegię w ramach
Funduszy EOG.

Materiał dostępny jest na licencji Creative Commons

**Uznanie autorstwa — Użycie niekomercyjne —
Bez utworów zależnych 4.0** (CC BY-NC-ND 4.0).

Warszawa 2022

Fundacja Pole Dialogu

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej

włącz
szkołę!

fundacja
pole
dialogu

CEO
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Nor.Sensus
MEDIAFORUM

Island
Liechtenstein
Norway
Active
citizens fund

→ **Kodeks Dobrej Współpracy**

szkół i organizacji
społecznych

Warszawa 2022

Wizja i cele

Działania

Ramy

Relacje

→ Kodeks Dobrej Współpracy

Przekazujemy w Wasze ręce Kodeks Dobrej Współpracy szkół i organizacji społecznych. Chcemy, żeby był pomocą w drodze do budowania i wzmacniania tej współpracy z korzyścią dla wszystkich zaangażowanych w nią osób. Dlatego postawiliśmy na *kompas* — proste narzędzie do nawigacji, pomocne w ustalaniu trasy do celu i wybieraniu właściwych ścieżek.

Kodeks to efekt wspólnej pracy zespołu projektowego i grupy eksperckiej w ramach projektu *Włącz szkołę!* realizowanego z dotacji programu Aktywni Obywatele — Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

W skład grupy wchodziłi przedstawiciele i przedstawicielki dyrekcji szkół, kadry pedagogicznej, uczniów i uczennic, rodziców oraz organizacji społecznych pracujących ze szkołami — z różnych miejsc w Polsce. Punktem wyjścia do jego stworzenia były zaś wyniki badania: *W stronę współpracy: Organizacje społeczne i i szkoły*, z którymi można zapoznać się [tutaj](#).

Idąc ku współpracy szkół i organizacji, stajemy przed pytaniami: Dokąd chcemy zmierzać? Od czego właściwie zacząć? Jak budować relacje z towarzyszami podróży i napotkanymi osobami? Jakich misji i zadań podejmować się po drodze?

Niniejszy kompas będzie Was wspierał w poszukiwaniu odpowiedzi na te właśnie pytania.

→ Wizja i cele

Czyli dokąd idziemy?

Kompas zawsze wskazuje północ. W naszym kompasie w tym miejscu znalazły się: *wizja i cele*.

Wizja, czyli sens, dla którego podejmujemy się współpracy — wizja świata i zmiany, do której chcemy wspólnie dążyć.

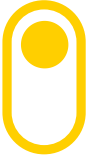
Do wizji organizacje społeczne dążą realizując cele statutowe. Te cele powstają z konkretnego powodu — organizacjom na czymś zależy, z czymś się nie zgadzają, chcą coś lub kogoś chronić, rozwijać, wspierać lub tworzyć coś od nowa. Chcą lepszego świata w przyszłości.

Również misją szkoły jest patrzenie w przyszłość — to dla przyszłości, szkoły uczą i wychowują kolejne pokolenia uczniów i uczennic, wyposażają ich w postawy, wiedzę i umiejętności, z których później będą mogli skorzystać, by kreować nowy świat. Patrząc w przyszłość, szkoły potrzebują dostosowywać się do nowych realiów i wyzwań zmieniającego się świata.

Zarówno organizacje, jak i szkoły działają w swoich ramach formalnych, które kształtują ich codzienne funkcjonowanie — dla organizacji są to wymogi grantodawców i wskaźniki, dla szkół — wytyczne Ministerstwa Edukacji i podstawa programowa.

Myśląc o współpracy warto szukać tych miejsc, w których wizje szkół i organizacji spotykają się. Dobrze jest się zatrzymać i sprawdzić, jakiego świata chcemy w przyszłości. Czego mamy nadzieję nauczyć młodych ludzi i w co ich wyposażać? Jaką historię szkoły i lokalnej społeczności chcemy napisać dla kolejnych pokoleń?

Niezależnie od tego, jakie stworzymy warunki dla tej współpracy, z jakimi wyzwaniem organizacyjnymi będziemy się mierzyć i czym różni się

świat organizacji od świata szkoły, szukajmy tego, co nas łączy. Szukajmy tego po to, by wspólnie wychodzić naprzeciw bieżącym potrzebom i po to, by wspierać młodych ludzi w tworzeniu lepszego świata przyszłości. Dlatego warto:

- szukać wspólnej wizji przyszłości;
- rozwijać kompetencje poznawcze, społeczne i emocjonalne dzieci, młodzieży i kadry pedagogicznej;
- wzmacniać relacje szkoły z otoczeniem i lokalną społecznością.

Co może robić organizacja?

- **Informować o swojej misji i zmianie społecznej**, do której dąży. Pokazywać swoje wcześniejsze działania na rzecz tej zmiany. Jednocześnie podkreślać, jak współpraca może przełożyć się na realizację zadań szkoły, definiować długofalowe cele dla współpracy i wskazywać, jaki jest głębszy sens wspólnego działania, wychodzący poza ramy pojedynczego projektu.
- **Uwzględniać perspektywę przyszłości w przekazywanej wiedzy, umiejętnościach i kształtowanych postawach.** To *plecak*, który młodzi ludzie zabiorą ze sobą dalej, w „podróż” przez życie. Organizacje mogą wspierać szkoły w wyposażeniu go w to, co może być szczególnie przydatne na dalszej drodze (np. nowe technologie, bezpieczeństwo cyfrowe, a także pracę projektową i tak zwane umiejętności miękkie, tj. empatia, budowanie relacji, rozwiązywanie konfliktów, praca zespołowa, współpraca).
- **Wspierać szkołę w rozwoju** poprzez wzmacnianie jej relacji z otoczeniem, lokalną społecznością, przyszłymi uczniami i uczennicami oraz ich rodzicami — np. zapraszając do współpracy dodatkowe instytucje i organizacje, wspierając promocyjnie działania i ich efekty, rozwijając zaangażowanie społeczne uczniów i uczennic na rzecz lokalnej społeczności.

Co może robić szkoła?

- **Sformułować i komunikować wizję rozwoju szkoły** — informować o tym, jak szkoła chce się wyróżniać na tle innych szkół, jakie są jej priorytety na najbliższe lata, na co stawia w pracy z uczniami i uczennicami. Warto rozważyć uwzględnienie współpracy z organizacjami na rzecz realizacji długofalowych celów szkoły w dokumentach strategicznych, tj. statut szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny, koncepcja funkcjonowania szkoły.
- **Tworzyć w szkole warunki do rozwoju tych kompetencji, które będą szczególnie ważne w przyszłości** (w tym poznawczych, społecznych, emocjonalnych, cyfrowych): wspierać nauczycieli, nauczycielki w rozwijaniu tych umiejętności u uczniów, wykorzystywać narzędzia i materiały stworzone przez organizacje, zachęcać do działań z organizacjami, doceniać kadrę oraz uczniów i uczennice również za działalność pozanaukową i zaangażowanie społeczne w działania na rzecz lokalnej społeczności.
- **Zapraszać do współpracy lokalne organizacje**, uwzględniać w działaniach społeczność lokalną, zachęcać kadrę oraz młodzież do podejmowania wysiłku na rzecz społecznych inicjatyw w okolicy szkoły, mając na uwadze, że to również rozwija i pozwala na praktyczną i pogłębioną realizację podstawy programowej.

→ Ramy

Czyli od czego zacząć?

Każda — choćby najdłuższa — podróż zaczyna się od pierwszego kroku. O co zadbać, żeby współpraca szkoły i organizacji mogła się wydarzyć? Jak się przygotować do pierwszego kroku? Jak przygotować ofertę, żeby spotkała się z zainteresowaniem ze strony szkoły? Jak zapewnić bezpieczeństwo tej „transakcji”?

- Dostarczyć pełen pakiet potrzebnych informacji.
- Upewnić się, że oferta odpowiada na potrzeby szkoły.
- Zadbać o stworzenie kontraktu współpracy (i przestrzegać go).

Co może robić organizacja?

- **Informować o swojej działalności i szczegółach projektu na stronie internetowej** oraz w mediach społecznościowych. To ważne, żeby dyrektorzy, nauczyciele, uczniowie, rodzice czy inni interesariusze projektu mogli łatwo znaleźć informację o organizacji, jej wcześniejszych doświadczeniach i współpracach. Cenne są też rekomendacje od partnerów, z którymi wcześniej organizacja współpracowała. To wszystko buduje poczucie bezpieczeństwa i zaufanie. Warto dopasować język i formę komunikatów o projekcie do różnych grup i nieco inaczej

opowiadać o nim osobom, które zarządzają szkołą, kadrze pedagogicznej, uczniom i uczennicom oraz ich rodzicom. Kluczowe elementy opisu projektu to:

- cele i wizja zmiany, do której ma prowadzić,
- opis planowanych działań,
- opis grup, do których jest kierowany,
- odniesienie do podstawy programowej (jeśli dotyczy),
- korzyści dla poszczególnych odbiorców,
- warunki uczestnictwa,
- kontakt do osoby, która może odpowiedzieć na pytania.

Zachęcamy też do stworzenia krótkiego, esencjonalnego, jednostronicowego opisu projektu, zapraszającego do współpracy, który w zwięzłej formie prezentuje najważniejsze informacje o projekcie i organizacji odsyłając po więcej szczegółów do strony organizacji. Tutaj wzór: [link](#).

- **Upewnić się, że planowane działania będą odpowiadały na potrzeby szkoły** — warto oprzeć się na wynikach badań i analiz dotyczących ogólnej sytuacji w edukacji, własnej diagnozie sytuacji w szkołach w ogóle lub w konkretnej placówce, w której proponowana jest współpraca.

Odsyłamy do badania *W stronę współpracy*, w którym analizowaliśmy motywacje i potrzeby szkół związane ze współpracą z organizacjami: [link](#).

Szykując ofertę dla szkoły, szczególnie planując harmonogram działań, dobrze pamiętać o:

- kalendarzu roku szkolnego — terminach egzaminów, ferii, wakacji, szkolnych uroczystości,
- specyfice pracy szkoły — obłożeniu pracowników i pracowniczek oraz dużej ilości dokumentacji, z którą szkoły mają do czynienia na co dzień.

Przygotowaliśmy poglądowo, jaką ŚCIEŻKĘ ma do pokonania potencjalna oferta w szkole zanim zrealizuje się w formie współpracy: [link](#).

Dobłą praktyką jest teŹ, aby, niezaleŹnie od zaplanowanych elementów projektu, zachowaó elastycznoó, która umoŹliwi dopasowanie poszczególnych działań do specyfiki danej szkoły i jej spoóecznoó — uwzględniając potrzeby róŹnych grup (w szczególności uczniów i uczennic) dotyczące zasad planowanej współpracy. Dzięki temu odbiorcy projektu staną się jego współtwórcami, a tym samym będą bardziej zaangażowani, wzroónie ich poczucie odpowiedzialności i w konsekwencji zwiększy się szansa na uzyskanie trwaóci efektów przedsięwzięcia.

- **Jasno ustalió podział ról i odpowiedzialności poszczególnych stron na samym początku współpracy**, a także sposób komunikacji i monitorowania działań. Wszystkie oczekiwania wobec szkoły i zobowiązania organizacji powinny być spisane — w postaci kontraktu, umowy lub zasad współpracy. JuŹ na tym etapie warto uwzględniaó góos uczniów i uczennic i wóóczyaó ich do dyskusji nad tymi elementami współpracy, które mogó podlegaó ustaleniom, tj. kwestie organizacyjnej, poziom wsparcia mentorskiego czy sposób komunikacji oraz promocji projektu.

Co może robić szkoła?

- **Wyznaczyć osoby koordynujące współpracę** z organizacjami — będą monitorowały, na ile ta współpraca wspiera długofalowo działania szkoły. Będą mogły również prowadzić „bank informacji” o współpracach szkoły z organizacjami oraz same wyszukiwać oferty organizacji odpowiadające celom rozwojowym szkoły i inicjować kontakt. Rekomendowaną praktyką jest wybranie do tej roli 2 osób — kogoś z grona nauczycielskiego oraz kogoś spośród młodzieży, po to, by od samego początku społeczność uczniowska była włączona we wszelkie ustalenia projektowe.
- **Komunikować swoje potrzeby dotyczące współpracy** oraz zadbać o uwzględnienie w procesie decyzyjnym nauczycieli koordynujących i Rady Rodziców (lub Rady Szkoły) oraz przedstawicieli uczniów i uczennic, Samorządu Uczniowskiego, koła wolontariatu.
- **Doprecyzować w kontrakcie współpracy, jakie są jej cele, obowiązki i zadania każdej ze stron.** Upewnić się, że i po stronie szkoły, i po stronie organizacji są osoby koordynujące.

→ Relacje i jak je wzmacniać?

Współpraca pomiędzy szkołą a organizacją to z jednej strony współpraca instytucjonalna, która ma swoje ramy, zasady, harmonogram i cele, a z drugiej — konkretne osoby, które się spotykają, rozmawiają, słuchają nawzajem, dzielą wiedzę i doświadczeniami, wychodzą z utartych ścieżek, żeby spróbować czegoś nowego.

Dlatego *relacje* są kluczowe w tej współpracy. Relacje przedstawicieli organizacji i szkoły, a także relacje ze wszystkimi interesariuszami projektu. W tym kontekście warto przede wszystkim:

- uwzględniać różne grupy odbiorców i dawać im przestrzeń do działania;
- otwarcie komunikować się ze sobą;
- dbać o zaufanie i poczucie bezpieczeństwa wszystkich osób zaangażowanych w realizację przedsięwzięcia.

Co może robić organizacja?

- **Od samego początku włączać uczniów i uczennice** w projekt, umożliwiając im podejmowanie decyzji i współtworzenie projektu — brać ich głos pod uwagę. Jedną z form takiego włączania jest wspomniany już tandem koordynacyjny po stronie szkoły złożony z nauczyciela lub nauczycielki i ucznia

lub uczeniocy. Do utworzenia takiego duetu organizacja mo-
że zachęcać już na etapie planowania wspólnie ze szkołą po-
szczególnych elementów projektu.

- **Warto uwzględnić różny poziom gotowości nauczycieli** do współpracy — dając im tyle wsparcia, by nie czuli się za-
gubieni oraz zostawiając przestrzeń do rozwoju i uczenia się
z tej współpracy. Dobrze jest elastycznie odpowiadać na ich
indywidualne potrzeby dotyczące planowanej współpracy.
- **Określić interesariuszy projektu i uwzględnić ich w pla-
nowaniu przedsięwzięcia** — społeczność lokalną, rodziców,
czasem też organ prowadzący, czyli wydział edukacji w urzę-
dzie gminy lub starostwie oraz kuratorium.
- **Być w bieżącym kontakcie ze szkołą** podczas realizacji
projektu — pytać o odbiór prowadzonych działań, informo-
wać o zmianach czy zbliżających się terminach. Dbać o włą-
czający język komunikacji, przestrzeganie ustalonych zasad.
- **Dbać o wysokie standardy realizacji działań w szkołach**
— ważne jest przygotowanie merytoryczne osób prowa-
dzących zajęcia z młodzieżą i ich kompetencje społeczne,
emocjonalne i organizacyjne, przestrzeganie wcześniej
ustalonych zasad, a także docenianie wysiłku poszczegól-
nych osób (nie tylko efektów pracy, ale też procesu dojścia
do tych efektów). Niezwykle ważne jest, żeby nie tylko osoby
zarządzające organizacją czy koordynatorzy projektu, ale
też osoby bezpośrednio zaangażowane w pracę z młodzieżą
(tj. trenerzy, moderatorzy, edukatorzy) mieli świadomość
celów i wartości ważnych w tej współpracy.

Co może robić szkoła?

- **Uwzględniać różne style pracy nauczycieli i nauczycielek oraz różne potrzeby uczniów i uczennic** — umożliwić kadrze pedagogicznej poszukiwanie i wdrażanie ciekawych sposobów realizacji podstawy programowej. Być otwartą na inicjatywy, pomysły i potrzeby zgłaszane przez uczniów i uczennice, a czasami również i przez rodziców. Reagować na to, co dzieje się w szkole i w lokalnej społeczności, uzupełniając w razie potrzeby ofertę projektu o dodatkowe zajęcia, spotkania, projekty, tj. działania w obszarze wsparcia psychicznego, emocjonalnego, rozwiązywania konfliktów, relacji międzykulturowych, aktualnych ważnych wydarzeń.
- **Być w bieżącej komunikacji z organizacją społeczną** — zgłaszać trudności czy opóźnienia, informować o tym, co działa dobrze i o tym, co wymaga poprawy.
- **Dbać o przestrzeganie ustalonych zasad** — o docenianie nauczycieli i nauczycielek oraz uczniów i uczennic pracujących przy projekcie dając poczucie, że warto angażować się w działania na rzecz społeczności. Pokazywać, że takie działania są równie ważne, jeśli nie ważniejsze, co dobre stopnie.

→ Działania

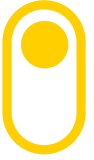
Czyli co właściwie robić?

Mamy wizję, mamy ramy i zaangażowanych ludzi — co teraz? Jakie działania proponować i w jakie się angażować? Jak je projektować, by przybliżyły nas do założonych celów? Czego nie może zabraknąć? Na co się przygotować i czego unikać? To są ważne, szczegółowe pytania operacyjne. Niezależnie od tematyki projektu, grupy w ramach szkolnej społeczności, do której zostanie skierowany, wieku uczniów czy misji organizacji, planując wspólne działania warto postawić na:

- sprawczość;
- inspirację;
- poczucie wspólnoty.

Jak je uwzględnić we współpracy?

- **SPRAWCZOŚĆ** — tworzyć przestrzeń, w której młodzież oraz nauczyciele i nauczycielki mają wpływ na rzeczywistość projektową, czyli brać pod uwagę ich głos na każdym etapie projektu: planując działania doprecyzowywać niektóre sprawy wspólnie z uczestnikami i uczestniczkami, włączając elementy pracy kreatywnej, warsztatowej, w której uczestnicy są jednocześnie twórcami projektu. Prezentować efekty wspólnych działań światu, ale także dzielić się doświadczeniem samego procesu, gdyż to również ma ogromną moc — wiedza, że mimo trudności dotarliśmy do celu, buduje

i wzmacnia w uczestnikach i uczestniczkach poczucie sprawczości i zaangażowanie. Warto zadbać, by w ramach projektów młodzi ludzie mogli realizować również własne pomysły.

- **INSPIRACJA — pokazywać, jak można działać dalej, również po zakończeniu projektu.** Prezentować sposoby kontynuacji i rozwijania działań — dzielić się doświadczeniami i metodami pracy. Poszerzać horyzonty i pokazywać nowe ścieżki, nowe sposoby, zachęcać do planowania dalszych działań na bazie doświadczeń projektowych.
- **WSPÓLNOTA — pokazywać poprzez doświadczenie wartość wspólnego działania,** pracy zespołowej, wzajemnego wspierania się uczestników i uczestniczek, uwzględniania różnych perspektyw i potrzeb różnych grup. Zauważać i doceniać realizację kolejnych, nawet małych kroków, a na zakończenie koniecznie **wspólnie ŚWIĘTOWAĆ sukces.** Stawiać na budowanie wspólnoty — pomiędzy uczestnikami i uczestniczkami projektu oraz w całej lokalnej społeczności.

→ A co po wspólnym projekcie?

Niezwykle ważnym elementem po zakończeniu projektu jest ewaluacja, czyli krytyczne przyjrzenie się efektom w odniesieniu do zaplanowanych celów, a także poszczególnym elementom projektu z refleksją — co zadziało, a co nie, co można byłoby zrobić lepiej, a co jest warte rozwijania i pogłębiania w kolejnych działaniach. Ewaluacja może mieć formę działania realizowanego przez osobę spoza zespołu projektu i wtedy raport z ewaluacji stanowić może ważny formalny element podsumowania rezultatów projektów. Jeśli jednak projekt nie przewiduje zewnętrznej ewaluacji i tak warto spotkać się z uczestnikami i uczestniczkami i zapytać ich o wrażenia, opinie i wskazówki na przyszłość.

Dzięki temu, zarówno szkoła, jak i organizacja mogą wyciągnąć wnioski z projektu — może zidentyfikują obszary, które warto wzmocnić na poziomie organizacji pracy, procesu, podziału ról i zadań czy konkretnych kompetencji? To może usprawnić realizację kolejnych projektów i nawiązywanie kolejnych partnerstw służących wzmocnieniu ważnych dla szkoły i organizacji kierunków, celów oraz wizji przyszłości.

→ Podsumowanie

Chcemy, żeby ten *kompas* pomagał odnaleźć kierunek dobrej współpracy szkołom i organizacjom społecznym niezależnie od czasów i okoliczności zewnętrznych. Dlatego postawiliśmy na to, co w tej współpracy jest — naszym zdaniem — uniwersalne i co sprawia, że korzyści z niej płynące są warte trudu wędrówki. Nawet, jeśli czasem się pogubimy, a droga okaże się trudniejsza niż myśleliśmy albo zaskoczą nas nieprzewidziane wydarzenia — z każdego miejsca możemy zacząć tę podróż od nowa, bogatsi o zdobyte doświadczenia.

Wizja i cele Dokąd idziemy?

wspólna wizja
kompetencje przyszłości
relacje z otoczeniem

Działania Co robić?

sprawczość
inspiracja
poczucie wspólnoty

Ramy Od czego zacząć?

pakiety informacji
diagnoza potrzeb
zasady

Relacje Jak je wzmacniać?

różne perspektywy
otwarta komunikacja
zaufanie

włącz
szkołę!

Nazwa działania

To może być nazwa projektu albo działania, do którego chcecie zaprosić, albo nazwa organizacji, jeśli chodzi o ogólną współpracę instytucjonalną.

Esencja

Warto w jednym zdaniu określić, czego dotyczy proponowana współpraca — esencja, kluczowe kilka słów, które pokażą główną ideę.

Nazwa organizacji

Czyli kto zaprasza do współpracy. Można dodać informację o finansowaniu projektu — z jakich środków, w ramach jakiego programu. warunki uczestnictwa?

Dla kogo?

Dla kogo są działania projektowe? Dla jakich szkół, uczniów, nauczycieli? Do kogo działania w projekcie? Jakie są warunki uczestnictwa?

Opis

Jaki jest główny cel projektu, czy proponowanej współpracy i jaką zmianę ma przynieść? Jakie działania są planowane? Warsztaty, zajęcia, narzędzia, scenariusze, spotkania?

→ Rozwijamy współpracę szkoły z otoczeniem

Szkoła w sąsiedztwie

Fundacja Pole Dialogu
Projekt finansowany ze środków m.st. Warszawy

Opis

W ramach projektu uczniowie uczyć się i przeprowadzają diagnozę lokalnej społeczności swojej szkoły, a następnie przy wsparciu mentora przygotowują i realizują gry miejskie włączając lokalną społeczność.

Dla kogo?

Zapraszamy warszawskie szkoły podstawowe. Projekt skierowany do grup uczniowskich pod opieką nauczyciela, klasy V-VIII. Realizowany w ramach zajęć dodatkowych, kół wolontariatu, samorządu szkolnego lub innego.

Korzyści

Diagnoza otoczenia szkoły i określenie potencjalnych partnerów do współpracy ze szkołą. Zaangażowanie szkolnej i lokalnej społeczności we wspólne działania. Doświadczenie projektowania gry miejskiej.

O Fundacji Pole Dialogu

Wspieramy dialog, włączamy ludzi — to nasza misja, którą realizujemy od 11 lat. Prowadzimy działania w obszarze partycypacji — pracujemy z gminami i instytucjami nad rozwijaniem narzędzi, które umożliwiają mieszkańcom i mieszkańkom większy udział w decydowaniu o sprawach swoich gmin. Poza tym prowadzimy edukację obywatelską na temat partycypacji, realizujemy badania społeczne, również w obszarze edukacji i działamy na rzecz wzmocnienia społeczności lokalnych. Projekt SWS prowadzimy już po raz 4., spróbuje tego od wielu lat współpracujemy ze szkołami w Warszawie przy rozwijaniu szkolnych budżetów obywatelskich i w projekcie Pozarządownik Szkolny.

Więcej o nas i projekcie: www.poledialogu.org.pl

Jak się zgłosić

- ➔ Jeśli jesteście zainteresowani, piszcie do nas.
- ➔ Koordynator projektu: Imię Nazwisko, email, telefon

Logotypy

Więcej informacji

Odnośniki — linki albo QR kody do informacji na temat projektu, organizacji, programu, wydarzenia — gdzie zainteresowani mogą sprawdzić informacje i dowiedzieć się więcej.

O organizacji

Jaka jest misja działania organizacji, w jakich działaniach się specjalizuje? Jakie ma doświadczenie w podobnych projektach? Z kim współpracuje?

Dane kontaktowe

Kontakt do osoby koordynującej projekt czy działania — ważne, żeby było imię i nazwisko tej osoby, adres mailowy i telefon. A także inne ważne informacje dotyczące trybu zgłaszania — terminy, link do formularza.

Logotypy

Logotyp organizacji / projektu / organizacji lub instytucji finansującej / programu / organizacji współpracujących / patronackich

Nazwa projektu / działania

→ Esencja w jednym zdaniu

Nazwa organizacji

Finansowanie

Opis

Jaki jest główny cel projektu i jaką zmianę ma przynieść?
Jakie działania są planowane?
Warsztaty, zajęcia, narzędzia, scenariusze, spotkania?

Dla kogo?

Dla kogo są działania projektowe? Dla jakich szkół, uczniów, nauczycieli? Do kogo działania w projekcie?

Korzyści

Jakie korzyści są dla poszczególnych grup w projekcie, narzędzia, wiedza i umiejętności? Czego się dowiedzą i nauczą?

O organizacji

Jaka jest misja działania organizacji, w jakich działaniach się specjalizuje?
Jakie mamy doświadczenie w podobnych projektach? Z kim współpracujemy?

Więcej o organizacji i projekcie: [adres strony internetowej](#)

Jak się zgłosić

- koordynator/ka — kontakt
- formularz, ważne daty
- link do projektu i do strony organizacji

Logotypy

Szkoła w sąsiedztwie

→ Rozwijamy współpracę szkoły z otoczeniem

Fundacja Pole Dialogu

Projekt finansowany ze środków m.st. Warszawy

Opis

W ramach projektu uczniowie uczą się i przeprowadzają diagnozę lokalną okolicy swojej szkoły, a następnie przy wsparciu mentora przygotowują i realizują grę miejską włączając lokalną społeczność.

Dla kogo?

Zapraszamy warszawskie szkoły podstawowe. Projekt skierowany do grup uczniowskich pod opieką nauczyciela, klasy V-VIII. Realizowany w ramach zajęć dodatkowych, koła wolontariatu, samorządu szkolnego lub innego.

Korzyści

Diagnoza otoczenia szkoły i określenie potencjalnych partnerów do współpracy ze szkołą. Zaangażowanie szkolnej i lokalnej społeczności we wspólne działanie. Doświadczenie projektowania gry miejskiej.

O Fundacji Pole Dialogu

Wspieramy dialog, włączamy ludzi — to nasza misja, którą realizujemy od 11 lat. Prowadzimy działania w obszarze partycypacji — pracujemy z gminami i instytucjami nad rozwijaniem narzędzi, które umożliwiają mieszkańcom i mieszkankom większy udział w decydowaniu o sprawach swoich gmin. Poza tym prowadzimy edukację obywatelską na temat partycypacji, realizujemy badania społeczne, również w obszarze edukacji i działamy na rzecz wzmocnienia społeczności lokalnych. Projekt SWS prowadzimy już po raz 4., oprócz tego od wielu lat współpracujemy ze szkołami w Warszawie przy rozwijaniu szkolnych budżetów obywatelskich i w projekcie Pozarządownik Szkolny.

Więcej o nas i projekcie: www.poledialogu.org.pl

Jak się zgłosić

- Jeśli jesteście zainteresowani, piszcie do nas.
- Koordynator projektu: Imię Nazwisko, email, telefon

Szlakiem zaproszenia, czyli...

... organizacja wysyła szkole zaproszenie do współpracy i co dzieje się dalej?

1

Mail z zaproszeniem do współpracy trafia do szkoły

Trafia i ginie w głównej skrzynce odbiorczej, gdyż do szkół dziennie przychodzi od 50 do 80 maili! Zazwyczaj pierwszą osobą przeglądającą skrzynkę mailową jest pracownik lub pracowniczka sekretariatu szkoły. To oni decydują, czy przesłać mail dalej, do dyrekcji.

Co można zrobić?

- Spróbuj zdobyć bezpośredni kontakt telefoniczny do dyrekcji i po kilku dniach od wysłania maila, zadzwoń.
- Pomocny może też być sojusznik w sprawie czy katalizator tego kontaktu — na przykład reprezentacja organu prowadzącego, uczeń lub uczennica, nauczyciel lub nauczycielka czy inny pracownik lub pracowniczka szkoły.
- Poszukaj możliwości spotkania się na żywo lub online — osobiste poznanie się i przedstawienie oferty na żywo znacznie zwiększa szanse na sukces.

→ Czasami pomaga wysyłka zaproszenia tradycyjną pocztą — zaproszenie w wersji papierowej może fizycznie znaleźć się na biurku dyrekcji, a jeśli jest estetyczne i ładne, na pewno zostanie zauważone i przeczytane.

→ Należy unikać masowych maili (mailingów) — ludzie lubią czuć, że zwracamy się konkretnie do nich, a nie do „wszystkich”. Dlatego dobrze jest zaadresować maila bezpośrednio do konkretnej osoby, znanej z imienia i nazwiska, a także indywidualizować tytuł wiadomości, by było jasne, że nie jest to automatyczna wiadomość wysłana do wielu różnych adresatów (podając np. nazwę szkoły).

→ Treść maila również ma znaczenie. Spróbuj się wyróżnić, ale pamiętaj też, żeby nie brzmieć jak SPAM. Odwołuj się do cech wyróżniających konkretną szkołę, zasygnalizuj, że wiesz coś o społeczności lokalnej mieszkającej w okolicach szkoły, przedstaw wartość, które są dla twojej organizacji ważne oraz korzyści, jakie da szkole udział w projekcie.

Pewnie nie raz, nie dwa, wysyłałście do szkoły zaproszenie na spotkanie edukacyjne, do udziału w ciekawym programie czy link do wartościowych scenariuszy z prośbą o informację zwrotną. Część z was pewnie nigdy nie dostała odpowiedzi. To bywa frustrujące, znamy to z autopsji! Szkoły to skomplikowane organizmy, dlatego wspólnie z nauczyciel(k)ami, dyrektor(k)ami i przedstawiciel(k)ami organizacji społecznych przyjrzelśmy się, jaką ścieżką najczęściej podąża takie zaproszenie i zastanawialiśmy się, co można zrobić na poszczególnych etapach, żeby zwiększyć jego szansę na rozpatrzenie, a tym samym na nawiązanie współpracy.

Każda szkoła to inny ekosystem, więc te ścieżki różnią się, czasem znacznie — w zależności od podejścia dyrekcji, doświadczenia we współpracy z podmiotami zewnętrznymi czy organizacji pracy szkoły. Niżej omawiamy drogę, jaką zazwyczaj podąża zaproszenie do współpracy i wyzwania, z jakimi się mierzy po drodze. Proponujemy też kilka prostych podpowiedzi, kroków, które można podjąć, by ułatwić zaproszeniu dotarcie do osoby, która mogłaby chcieć z niego skorzystać.

2

Dyrekcja przesyła mail dalej

Oferty współpracy rzadko dotyczą samej dyrekcji, chyba że jest to zaproszenie na szkolenie o zarządzaniu czy innowacjach edukacyjnych. Dlatego zazwyczaj dyrekcja lub sekretariat przesyła takie zaproszenie dalej, do osób konkretnie zainteresowanych działaniem.

Co można zrobić?

→ Mail powinien być gotowy do przesyłania dalej, czyli zawierać wszystkie informacje i linki; najlepiej bez załączników, które łatwo się gubią. Zazwyczaj dyrektor lub dyrektorka przesyła wiadomość do konkretnego nauczyciela lub nauczycielki, czasem od razu do kogoś z rady rodziców wyznaczonego do kontaktu z dyrekcją. Można więc przygotować fragment maila, który skierowany będzie już do osób z grona nauczycielskiego czy członków i członkiń rady rodziców.

3

Dyrekcja albo nauczyciele chcą sprawdzić organizację, czyli zrobić research o organizacji społecznej

Przed lub po przesłaniu zaproszenia dalej dyrekcja może chcieć rozecznać się, kto do niej pisze. Jeśli mieliście już pozytywne doświadczenia współpracy z daną placówką, ten etap jest zazwyczaj pomijany. Jednak jeśli to wasz pierwszy kontakt z konkretną szkołą, spodziewajcie się takiego sprawdzenia — przed podjęciem decyzji o współpracy, dyrektor lub dyrektorka będą chcieli upewnić się, czym się zajmujecie i jakie macie doświadczenie pracy z dziećmi i młodzieżą. Czasem taki research o organizacji robić będą też nauczyciele czy rodzice.

Co można zrobić?

- Zadbaj o dobrze opisaną stronę internetową. Umieść na niej informacje kontaktowe, informacje o prowadzonych projektach i doświadczeniu zespołu. Przydatne będą zdjęcia osób pracujących w organizacji — to sprawia, że w oczach dyrekcji organizacja nie jest anonimowa.
- Ważna jest też obecność w social mediach, gdyż dzięki temu widać, że organizacja aktywnie działa i jaki jest odbiór tych działań.
- Jeśli masz rekomendacje od podmiotów, z którymi współpracowaliście (najlepiej od innych szkół), warto je wyeksponować!

4

Rada rodziców i rada szkoły wydają zgodę

Prawo oświatowe wskazuje, że na współpracę szkoły z organizacją społeczną powinna zgodzić się rada rodziców i rada szkoły (jeśli istnieje). Ich pozytywne opinie poprzedzają zgodę dyrekcji, ale nie są wiążące, jeżeli dyrekcja nie wyrazi zgody na współpracę.

Co można zrobić?

→ Skoro ważnym graczem w uzyskiwaniu zgody jest rada rodziców, warto być z nią w kontakcie. Poproś o kontakt do przedstawicieli lub przedstawicieli rady rodziców, żeby w przypadku ich wątpliwości, odpowiedzieć na pytania. Możesz przekazać radzie opracowane specjalnie pod ich kątem materiały o projekcie i organizacji lub zaproponować spotkanie. Pamiętaj jednak, że pierwszą, wstępną decyzję podejmuje dyrektor lub dyrektorka — może od razu zechcieć współpracować z daną organizacją i nie konsultować się z radą rodziców.

5

Dyrekcja szuka opiekuna lub opiekunki projektu

To często poszukiwanie świętego Graala, gdyż nauczyciele, którzy mogliby podjąć się tej roli, są obciążeni biurokracją i ściganiem się z podstawą programową. Coraz trudniej znaleźć zaangażowanych opiekunów czy opiekunki. W związku z tym, coraz częściej dyrektor lub dyrektorka wyznacza taką osobę, niestety wbrew jej chęciom.

Co można zrobić?

- Podpowiedz, jakich nauczycieli szukasz, na przykład uczących konkretnych przedmiotów albo opiekunów szkolnych kół naukowych.
- Często wychowawcy są dobrym tropem, ponieważ szukają inspiracji do lekcji wychowawczych.
- Warto myśleć o opiece jako o tandemie nauczyciel-uczeń lub o całym zespole roboczym, podkreślając wagę dobrowolności udziału w projekcie oraz informować o zakresie wsparcia, które otrzyma osoba biorąca udział w projekcie w tej roli. Dbaj o wsparcie dla nauczycieli przez cały czas trwania projektu. Zapewnij współpracę mentorów lub menterek i pracowników lub pracowniczek twojej organizacji, których zadaniem będzie rozwiewanie wszelkich wątpliwości, motywowanie do działania i dawanie poczucia bezpieczeństwa.

6

Opiekun szuka uczniów i uczennic

Kiedy Twój projekt ma już opiekuna lub opiekunkę, następuje moment szukania chętnych do udziału w przedsięwzięciu uczniów i uczennic. Często wybiera się ich podczas lekcji, bez przygotowania, zaskoczenia.

Co można zrobić?

- Przygotuj informację o projekcie skierowaną do uczniów i uczennic (gotowa do wysłania przez e-dziennik).
- Zadbaj o wysłuchanie potrzeb i stworzenie miejsca na zgłoszenie oczekiwań i potrzeb przed zadeklarowaniem udziału w projekcie.
- Ustal wcześniej z nauczycielem lub nauczycielką, jakie będą możliwe formy zaangażowania uczniów i uczennic w projekt oraz jaką alternatywę mają osoby, które nie chcą się w niego angażować.
- Komunikuj uczniom i uczennicom na warsztatach, szkoleniach, w materiałach, jakie supermoce rozwinię dzięki udziałowi w projekcie.

Szczęśliwy finał ścieżki zaproszenia w szkole

To pierwsze spotkanie z grupą uczniów i uczennic oraz początek wspólnych działań! A pierwszy projekt to dobry wstęp do długotrwałej współpracy nastawionej na realizację wspólnej wizji rozwoju młodych ludzi.